T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/414
KARAR NO : 2025/599
KARAR TR : 13/10/2025

ÖZET: Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturma sırasında suça konu senet aslının kaybolması nedeniyle, oluşan maddi zararın tazmini istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : İ. Ö.
Vekili : Av. M. S.
Davalı : Adalet Bakanlığı
Vekili : Av. N. F.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, alacaklı müvekkili adına başlatılan İstanbul 3. İcra Müdürlüğünün 2022/21244 esas sayılı icra dosyasına teslim ettikleri senet aslının, imza itirazı ve sahtelik iddiası sebebiyle açılan soruşturma kapsamında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Sahtecilik ve Dolandırıcılık Bürosu 2022/169964 soruşturma dosyasında kaybolması sonucunda, icra dosyasında takibe devam ile tahsil imkanı kalmadığından bahisle, icra dosyası kapak hesabı tutarındaki 3.645.100,71 TL'nin en yüksek banka mevduat faiziyle birlikte davalı idareden tazmini istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **İstanbul 14. İdare Mahkemesi 08/08/2024 tarih ve E.2024/1392, K.2024/1125 sayılı kararı** ile, davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 5.maddesinde; "İcra ve İflas Dairesi görevlilerinin kusurlarından doğan tazminat davaları, ancak idare aleyhine açılabilir. Devletin, zararın meydana gelmesinde kusuru bulunan görevlilere rücu hakkı saklıdır. Bu davalara adliye mahkemelerinde bakılır." düzenlemesi yer almaktadır.*
>
> *Dava dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden, davacı tarafından, İstanbul 3. İcra Müdürlüğünün 2022/21244 E. Sayılı icra dosyasına teslim ettikleri senet aslının İcra Müdürlüğünce İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Sahtecilik ve Dolandırıcılık Bürosu 2022/169964 soruşturma dosyasında kaybolması neticesinde icra dosyasında takibe devam ile tahsil imkanı kalmadığından bahisle İstanbul 3. İcra Müdürlüğü 2022/214244 E. Sayılı dosya kapak hesabı 3.645.100,71 TL'nin en yüksek banka mevduat faizi ile birlikte davalı Bakanlıktan alınarak davacıya verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı, yukarıda alıntısı verilen mevzuatın açık hükmü uyarınca işbu uyuşmazlığın **adli yargının konusuna giren bir dava olduğu anlaşılmaktadır.** ..."*

3. Davacı vekili, bu kez aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. **İstanbul 27. Asliye Hukuk Mahkemesi 27/05/2025 tarih ve E.2024/295 sayılı kararı** ile, davalı Bakanlığa karşı açılan davadaki uyuşmazlığın çözümünde idari yargının görevli olduğu

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden CEVBgGr - AGKfJK8 - J6KhFqj - 16Twao= ile erişebilirsin

kanaatine varıldığından, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi gereğince görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken veya görevlerini yaparken kişilere zarar vermesi, ilgili kamu kurumunun hizmet kusurunu oluşturur. Bu durumda sorumlu, kamu görevlisinin emrinde çalışmakta olduğu kamu kurumu olup dava o kurum aleyhine açılmalıdır. (TC Anayasası 40/III, 129/V, 657 Sy. K.13, HGK 2011/4-592 E., 2012/25 K.)*
>
> *Tüm dosya kapsamına göre; davacı tarafından kaybolduğu bildirilen senedin İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Sahtecilik ve Dolandırıcılık Bürosu'na teslim edildikten sonra ve senedin savcılıkta bulunduğu sırada kaybedildiği, dava dilekçesinde de bu hususun açıkça belirtildiği, İstanbul 3. İcra Dairesi görevlilerinin senedin kaybedilmesi ile herhangi bir ilgisi bulunmadığından iş bu davanın da İİK'nın 5. maddesinde zikredilen icra ve iflas dairesi görevlilerinin kusurlarından kaynaklanan bir dava olmadığı, bu nedenle İstanbul 14. İdare Mahkemesi'nin 08/08/2024 gün 2024/1392 Esas 2024/1125 Karar sayılı kararında belirtilen gerekçeye katılma olanağı bulunmadığı, iş bu davanın davalı nezdinde görev yapan dava dışı zabıt katibinin görevi sırasında ve görevi kapsamında yetkilerini kullanırken gerçekleştirilen eylemlere ilişkin açıldığı, bu nedenle anılan kamu görevlisinin yetkilerini kullanıp görevini yaparken davacı tarafından iddia edilen zarar verilmesi hususunun, davalı kamu kurumunun hizmet kusurunu oluşturduğu, istemin idare hukuku kuralları çerçevesinde ve idari yargı yerinde değerlendirilmesi gerektiği, idarenin hizmet kusuru niteliğindeki eylemi sonucu meydana gelen zararlardan dolayı; İdari Yargılama Usulü Yasası'nın 2/1-b maddesi gereğince İdareye karşı, idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gerektiği anlaşılmakla aşağıdaki şekilde karar verilmiştir. ..."*

5. İstanbul 27. Asliye Hukuk Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. Anayasa'nın *"Temel hak ve hürriyetlerin korunması"* başlıklı 40. maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir:

> *"Kişinin, Resmî görevliler tarafından vaki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da, kanuna göre, Devletçe tazmin edilir. Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır."*

7. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun *"Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat"* üst başlığı altında düzenlenen *"Tazminat istemi"* başlıklı 141. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

> *" (1) Suç soruşturması veya kovuşturması sırasında;*
>
> *…*
>
> *j) Eşyasına veya diğer malvarlığı değerlerine, koşulları oluşmadığı halde elkonulan veya korunması için gerekli tedbirler alınmayan ya da eşyası veya diğer malvarlığı değerleri amaç dışı kullanılan veya zamanında geri verilmeyen,*
>
> *Kişiler, maddî ve manevî her türlü zararlarını, Devletten isteyebilirler.*
>
> *(2) Birinci fıkranın (e) ve (f) bentlerinde belirtilen kararları veren merciler, ilgiliye tazminat hakları bulunduğunu bildirirler ve bu husus verilen karara geçirilir.*
>
> *(3) (Ek:18/6/2014-6545/70 md.) Birinci fıkrada yazan hâller dışında, suç soruşturması veya kovuşturması sırasında kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk hâlleri de dâhil olmak üzere hâkimler ve Cumhuriyet savcılarının verdikleri kararlar veya yaptıkları işlemler nedeniyle tazminat davaları ancak Devlet aleyhine açılabilir."*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden CEVBgGr - AGKfJK8 - J6KhFqj - 16Twao= ile erişebilirsin

8. 5271 sayılı Kanun'un *"Tazminat isteminin koşulları"* başlıklı 142. maddesinin ilgili fıkraları şöyledir:

> *" (1) Karar veya hükümlerin kesinleştiğinin ilgilisine tebliğinden itibaren üç ay ve her hâlde karar veya hükümlerin kesinleşme tarihini izleyen bir yıl içinde tazminat isteminde bulunulabilir.*
>
> *(2) İstem, zarara uğrayanın oturduğu yer ağır ceza mahkemesinde ve eğer o yer* **ağır** *ceza mahkemesi tazminat konusu işlemle ilişkili ise ve aynı yerde başka bir ağır ceza dairesi yoksa, en yakın yer ağır ceza mahkemesinde karara bağlanır.*
>
> *…."*

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

9. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 13/10/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, adli yargı yerince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece adli yargı dosyasının ekinde idari yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

10. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

11. Dava, yargısal faaliyet niteliğindeki soruşturma sırasında imza incelemesine gönderilmesi gereken suça konu kıymetli evrakın kaybolması nedeniyle, uğranıldığı ileri sürülen maddi zararın tazmini istemiyle açılmıştır

12. Anayasa'nın başlangıç kısmında öngörülen "*Kuvvetler ayrımı"* ilkesi ile yargı ile ilgili 9. ve 138. maddeleri dikkate alındığında, bağımsız bir erk olan yargının yargılama faaliyeti ile ilgili işlemlerinin, Anayasa'nın 125. maddesinde öngörülen "*idari işlemler"* kapsamında değerlendirilmesi mümkün olmayıp, bu "*yargısal işlemler"* nedeniyle idari yargı yoluna başvurulabilmesine imkân yoktur. Esasen bu durum, kuvvetler ayrılığı ilkesinin tabii bir sonucudur. Yukarıda işaret edildiği üzere, Cumhuriyet Savcılarıyla onlar adına işlem yapan kolluk personelinin yargılamadaki fonksiyonu geniş çerçevede bir kamu hizmeti olarak değerlendirilse de, somut olarak, ifa edilen yargı faaliyetinin bir parçası olduğunda ve yargısal işlem mahiyetini taşıdığında kuşku bulunmamaktadır. Yargılama sürecine katkıda bulunan işlemler ya da faaliyetler nedeniyle Devletin sorumlu tutulmasında da bu sorumluluğun denetiminin aynı yargı düzeni içinde yapılması ve yargısal nitelikli bir işlemin idari yargı denetimi dışında tutulması gerektiği açıktır.

13. Dosyanın incelenmesinden; davacının müteveffa üçüncü kişiden olan alacağı nedeniyle, İstanbul 3. İcra Müdürlüğünün 2022/21244 esas sayılı icra dosyasına teslim ettikleri senet aslının, mirasçılar tarafından yapılan imza itirazı ve sahtelik iddiası sebebiyle açılan soruşturma kapsamında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Sahtecilik ve Dolandırıcılık Bürosu 2022/169964 soruşturma dosyasında kaybolduğu, zararın tazmini için davalı Bakanlığa yapılan başvurunun da idareye atfedilecek bir kusur bulunmadığı ya da kusursuz sorumluluğun söz konusu olmadığı gerekçesiyle reddedildiği, icra dosyasında takibe devam ile tahsil imkanı kalmadığından bahisle icra dosyası kapak hesabı tutarının en yüksek banka mevduat faiziyle birlikte davalı idareden tazmini istemiyle davanın açıldığı, adli yargı yerinde davalı idare yanında soruşturma

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden CEVBgGr - AGKfJK8 - J6KhFqj - 16Twao= ile erişebilirsin

bürosu sorumlu memurunun da dava edildiği ve ona ilişkin olarak ayırma kararı verildiği anlaşılmıştır.

14. Somut olayda, davacı adına başlatılan icra takip dosyasına alacak konusu senet aslının teslim edildiği, yapılan imza itirazı ve sahtelik iddiası sebebiyle başlatılan soruşturma kapsamında senet aslının istenilip soruşturma dosyası içerisine konulduğu ve ardından soruşturma sürecinde kaybolduğu, yargı faaliyeti kapsamındaki ceza soruşturması sırasında el konulan ve yediemin olarak bırakıldığı yerden çalınan senet aslından kaynaklı tazmin isteminin dayanağının 5271 sayılı Kanun'un 141. maddesinde düzenlenen *"koruma tedbirleri"* kapsamında olduğu ve aynı Kanun'un 142. maddesi hükmü uyarınca bu davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu, ancak, Uyuşmazlık Mahkemesinin adli yargı içerisinde hangi yargı merciinin bu davalara bakmakla görevli olduğu hususunda karar verme yetkisi bulunmadığı gözetildiğinde, bu belirlemenin ilgili yargı kolunun kendi içerisinde yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

15. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, İstanbul 27. Asliye Hukuk Mahkemesinin 27/05/2025 tarih ve E.2024/295 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. **Davanın**çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İstanbul 27. Asliye Hukuk Mahkemesinin 27/05/2025 tarih ve E.2024/295 sayılı BAŞVURUNUN REDDİNE,

13/10/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden CEVBgGr - AGKfJK8 - J6KhFqj - 16Twao= ile erişebilirsin